
A HADTUDOMÁNY 2015. évi online lapszámában megjelent tanulmányok (http://www.mhtt.eu/hadtudomany/2015/2015_elektronikus/index.html)

BIZTONSÁGPOLITIKA SECURITY POLICY

Jobbágy Zoltán

Clausewitz és a kaméleon színe (Az aszimmetrikus hadviselés)

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.4

REZÜMÉ:

A Magyar Hadtudományi Társaság, az MTA Hadtudományi Bizottsága, valamint a Nemzeti Közszerződési Egyetem 2014. november 12-én rendezett. „Az aszimmetrikus hadviselés” című szakmai-tudományos konferencia délutáni katonai szekció ülése során a hallgatóság számára zavarólag hatott a háború eme megjelenési formájának leírására használt kifejezések sokasága. Jelen tanulmányban a szerző egyes klasszikusok írásainak felhasználásával kíván a háború eme megjelenési formájára használt jelzők sokasága okait feltárni, majd az okokra magyarázatot adni.

KULCSSZAVAK:

aszimmetrikus hadviselés; Clausewitz; kis háború; népháború.

Jobbágy, Zoltán

Clausewitz and the Colour of the Cameleon (The Asymmetric Warfare)

ABSTRACT:

The Hungarian Association of Military Science, the Military Science Committee of the Hungarian Academy of Sciences, and the National University of Public Service organised a conference titled „Asymmetric Warfare” on 12 November 2014. In the military section during the afternoon it became clear that the many adjectives used to describe this sort of war is rather annoying for most participants. Based on the writings of certain classics this article has the aim to clarify and then deliver an explanation for the reasons of this multiplicity.

KEY WORDS:

asymmetric warfare; Clausewitz; small war; people's war.

Bordás Mária

A terrorizmus és az iszlám fundamentalizmus az „Arab Tavasz” után Észak-Afrikában és a Közel-Keleten

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.24

REZÜMÉ:

A tanulmány az „Arab Tavasz” után kialakult helyzetet vizsgálja a Közel-Keleten és Észak-Afrikában, abból a szempontból, hogy a terrorizmus és az iszlám fundamentalizmus milyen összefüggéseket mutat az egyes országokban, és ez hogyan vezetett a terrorizmus növekedéséhez ezekben a térségekben.

KULCSSZAVAK:

terrorizmus; Közel-Kelet; Észak-Afrika; iszlám fundamentalizmus; Arab Tavasz.

Bordás, Mária

Terrorism and Islam fundamentalism after the „Arab Spring” in North Africa and Middle East

ABSTRACT:

The study tries to shed light on the situation that has developed in the Middle East and North Africa after the „Arab Spring” with respect to the relationship between the terrorism and the Islamic fundamentalism in these countries, and how it has led to the increase of the terrorism in these regions.

KEY WORDS:

terrorism; Middle East; North Africa; Islamic fundamentalism; Arab Spring.

Kiss Adrienn

Quo vadis Katalónia?

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.39

REZÜMÉ:

Katalónia évszázadok óta Spanyolország egyik legfejlettebb része. Európai Uniós viszonylatban is a gazdagabb területek közé tartozik. Napjainkban viszont egyre inkább felerősödik a katalánok függetlenedés iránti vágya. Tanulmányomban azokra a kérdésekre keresem a választ, hogy milyen okokra vezethető vissza ez a folyamat, és van-e realitása egy független Katalán Köztársaságnak.

KULCSSZAVAK:

Katalónia; függetlenedési törekvések; esély a függetlenségre.

Kiss, Adrienn

Quo vadis Katalónia?

ABSTRACT:

Catalonia is one of the most advanced parts of Spain. In relation to the European Union, Catalonia still belongs to the prosperous territories. However, nowadays there is a more increasing desire for an independent Catalonia. In this paper I investigate the reasons of this process and the chance of realization of an independent Catalan Republic.

KEYWORDS:

Catalonia; intention of independence; chance of realization of independence.

Asqui Jorge Kristóf

Francia Guyana stratégiai helyzete. Európai űr kutatás a trópusi Dél-Amerikában

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.59

REZÜMÉ:

Francia Guyana az egyetlen francia tengerentúli megye, amely a dél-amerikai szubkontinensen található és az egyetlen olyan dél-amerikai terület, amely nem szuverén állam. Az 1946 óta megyeként szerveződő Francia Guayana (továbbiakban Guyane) a legnagyobb és legszegényebb francia megye, mégis érdemes a további vizsgálódásokra, amit történelme és jelene is igazol.

KULCSSZAVAK:

Francia Guyane; Dél-Amerika; francia űr kutatás; európai űr kutatás; Kourou Masat 1; első magyar fejlesztésű műhold.

Asqui, Jorge Kristóf

Strategic position of French Guiana. European space research in tropical South America

ABSTRACT:

French Guiana is the only French overseas department, which is located in the South American sub-continent and is the only South American area, which is not a sovereign state. As a department since 1946 French Guiana (Guyane hereinafter) is the largest and poorest of the French departments, but it's still worthy of further investigation, as demonstrated by the history and the present as well.

KEYWORDS:

French Guiana; South America; French space exploration; European Space Exploration; Kourou, MaSat 1; first indigenous Hungarian satellite.

Sáska Zoltán Attila

Ciprus rendhagyó csatlakozása az Európai Unióhoz

DOI: 10.17047/HADTUD.2015.25.E.129

REZÜMÉ:

Egy az Annan-terv szerinti Ciprusi Államszövetség 2004. május 1-jén föderatív államként csatlakozhatott volna a konföderatív jellegű Európai Unióhoz. A terv megbukott. Ezzel ellentétben a Ciprusi Köztársaság csatlakozott, de ténylegesen a megszállt északi területreznélkül.

KULCSSZAVAK:

Ciprus; Törökország; Európai Unió; integráció; fegyveres konfliktus.

Sáska, Zoltán Attila

Cyprus' irregular accession to the European Union

DOI: 10.17047/HADTUD.2015.25.E.129

ABSTRACT:

According to the Annan-plan a „Cypriot State Alliance” could join on 1st May 2004 as a federal state the confederation-like European Union. The plan failed. In contrary, the Republic of Cyprus joined the EU, but de facto without the occupied northern territories.

KEY WORDS:

Cyprus; Turkey; European Union; integration; armed conflict

Tomolya János – Padányi József

Harc Tikritért: fordulópont az Iszlám Állam elleni harcban?

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.173

REZÜMÉ:

Az Iszlám Állam Irakban és Shamban (angolul: Islamic State in Iraq and Sham, rövidítve: ISIS) nem hasonlít semmilyen más jelenleg ismert terrorista csoporthoz. Az ISIS vezetőjének 2014. júniusi bejelentése után egy új állam született a Közel-Keleten, az iraki és a szír polgárháborúban, az Iszlám Állam. A vallási fanatizmus és katonai bátorság, tudás és tapasztalat ötvözésével a frissen kikiáltott kalifátus fenyegetést jelent a térség fennálló politikai viszonyaira. Brutális harcászati szintű eljárásaik – beleértve a tömeges gyilkosságokat, hadifogyok és újságírók lefejezését – félelmet és felháborodást váltottak ki szerte a világban. Honnan jöttek, és mik a szándékaik? Milyen hatékonysággal rendelkeznek az Iszlám Állam a közszolgáltatások biztosítása területén? Tikrit iraki erők általi visszafoglalásának fényében kérdés, hogy milyen valós katonai képességekkel rendelkezik Irak, hogy visszaszerezze az Iszlám Állam által elfoglalt területeit. A jelen tanulmány ezen kérdésekre igyekszik válaszokat adni.

KULCSSZAVAK:

Iszlám Állam; terrorizmus; gyenge állam; vahabizmus; síita milíciák; aszimmetrikus hadviselés.

Tomolya, János – Padányi, József

Battle for Tikrit: A turning point in the fight against the Islamic State?

ABSTRACT:

Islamic State in Iraq and Sham (ISIS) is unlike any other terrorist group in recent memory. After the declaration of leader of ISIS in June 2014, a new state was born in the Middle East, the Islamic State. By combining religious fanaticism and military prowess, skill and expertise in the asymmetric warfare, the new self-declared caliphate poses a threat to the political status quo of the whole region. Its brutal tactics – including mass killings, as well as the beheadings of prisoners of war and journalists – have sparked fear and outrage across the world. Where did it come from, and what are its intentions? What is the effectiveness of Islamic State in the field of providing basic public services? In light of recapture of Tikrit by Iraqi forces, what are the real military capabilities of Iraq to fight back his occupied territories from Islamic State? Current essay is trying to give answers to those questions.

KEY WORDS:

Islamic State; terrorism; weak state; Wahhabism; Shiite militias; asymmetric warfare.

Krizbai Diána Daniella

Az Iszlám Állam néven ismertté vált terrorszervezet „propagandagépezete”

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.285

REZÜMÉ:

Az Iszlám Állam (ISIS) a terrorszervezet, amely elsősorban a „lefejezős videóíró” ismert, s egyik pillanatról a másikra világhírűvé vált. Hogyan? A XXI. századi tömegkommunikációs eszközök – különösen az internet – segítségével propagandahadjáratot indított: világszintű toborzást folytat, közben világszerte talál magának szimpatizánsokat, követőket, s nem utolsó sorban mindeközben az összes többi emberben egyre nagyobb félelmet generál. Az Európában és Magyarországon megnőtt félelemérzetet már nem csak a tömegkommunikáció, illetve a tömegmédia gerjeszti, hiszen személyes élmények is lehetnek. Az ISIS Nyugat ellen indított „szent háborúja” különösen félelmetessé vált számunkra, amikor napjainkban Európát és Magyarországot illegális migránsok tömege árasztja el, amelyben szinte lehetetlen kiszűrni a veszélyes egyéneket, terroristákat, illetve terrorszervezettel kapcsolatban állókat.

KULCSSZAVAK:

terrorizmus; iszlám; ISIS; média; internet; tömegkommunikáció.

Krizbai, Diána Daniella

Propaganda mechanism of the terror organisation known as ISIS

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.285

ABSTRACT:

Islamic State, previously Islamic State of Iraq and Syria (ISIS): the terror organization, primarily known of their beheadings videos, swiftly gained world-fame. But how did they do it? With the XXI. century's tools of mass communication – especially use of the internet – they started a propaganda expedition. It includes: recruit all over the world, find more and more sympathizer, and followers, and last, but not least

to generate higher and higher level of fear. Recently in Europe and in Hungary this increased sense of fear is not only generated by the media and mass communication, unfortunately we already have personal experiences, too. The „Saint War” what ISIS started against the West became especially scary, when we met the problem of the illegal migration. Experts also highlighted that in this flood it’s nearly impossible to filter the dangerous persons, terrorists, or those who are in connection with terrorist groups or organization, for example ISIS.

KEY WORDS:

terrorism; Islam; ISIS; media; internet; mass communication.

Padányi József

Vízkonfliktusok

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.272

REZÜMÉ:

Szakértők már évtizedek óta figyelmeztetnek arra, hogy a vízellátás egyenlőtlensége komoly regionális konfliktusokhoz vezethet. A világ lakosságának 11%-a, mintegy 800 millió ember nem jut megfelelő minőségű ivóvízhez. A 21. század az édesvízért folytatott harc százada lesz. A víz ugyanazt a szerepet fogja betölteni, amit az olaj a 20. században: meghatározza a nemzetek gazdagságát és stabilitását. 2030-ra az éghajlatváltozás, a népességnövekedés, a környezetszennyezés és az urbanizáció együttesen azt fogják eredményezni, hogy globálisan a víz iránti kereslet 40%-kal fogja meghaladni az ellátást. Ez pedig elkerülhetetlenül olyan konfliktusokhoz vezet, amelyeket tárgyalásos úton már nem lehet rendezni.

KULCSSZAVAK:

éghajlatváltozás; katonai erő; vízkonfliktus.

Padányi, József

Water conflicts

ABSTRACT:

Experts have been arguing for decades that inequality in water supply can lead to serious regional conflicts. 11% of the total population lack access to water suitable for drinking. The 21st century will be the century of fights over water. The water will have the same role as the oil had in the 20th century: it will determine the stability and wealth of nations. By 2030, the climate change, the population growth, the environmental pollution and the urbanisation will result in a global water demand which will outstrip the supply by 40 percent. This will inevitably lead to conflicts that cannot be settled by negotiations.

KEY WORDS:

climate change; water conflict; military power

HADITECHNIKA MILITARY TECHNOLOGY

Négyesi Imre

A csapatvezetési rendszerek automatizálásának első eredményei az USA fegyveres erőinél I–II.

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.139

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.194

REZÜMÉ:

Ez a cikk egy hosszú időre tervezett kutatás részeredménye. A kutatás végső célja az informatikai szolgálat történetének megírása a rendszeresített technikai eszközök szemszögéből. Ebben a cikkben a háborús vezetés automatizálásának az 1960-s évektől tervezett programjai és részletesen az amerikai szárazföldi csapatoknál a tábori (összefegyvernemi) hadsereg automatizált csapatvezetési rendszerének három alrendszeréből a csapatok harctevékenységének automatizált vezetési rendszerét, a TOS–75 rendszert mutatom be.

KULCSSZAVAK:

Számítástechnika; információ; vezetés; történelem.

Négyesi, Imre

First results of automation of command and control systems in the US Army I–II.

ABSTRACT:

This article is the next partial result of a planned long-term research. The ultimate goal of the research is to present a history of the REVA service from the point of view of technical devices. This article presents the tactical operations system (TOS–75), one of the three subsystems of the field army automated command and control systems in the US Army.

KEY WORDS:

computers; information; management; history.

HADTUDOMÁNY, HADÜGY MILITARY SCIENCE, MILITARY AFFAIRS

Mező András

Felkelés elleni hadviselés a doktrínákban

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.79

REZÜMÉ:

A NATO-doktrína rendszere módszeresen és egységes rendszerben tárgyalja a felkeléssel és a felkelés leverésével kapcsolatos fogalmakat és elveket. A magyar doktrína-rendszer eklektikus rendszerben, ellentmondásosan tesz kísérletet arra, hogy a sajátos magyar szemléletet megjelenítse.

KULCSSZAVAK:

doktrína, stabilizálás, felkelés elleni hadviselés

Mező, András

Counterinsurgency in the doctrines

ABSTRACT:

The doctrinal structure of NATO discusses the concepts and principles of insurgency and counterinsurgency in a methodical and standard system. The Hungarian doctrinal hierarchy attempts to display the particular Hungarian perspectives in an eclectic way, inconsistently.

KEYWORDS:

doctrine, stabilization, counter-insurgency.

Háber Péter

Az aszimmetrikus hadviselés más szempontból

DOI: 10.17047/HADTUD.2015.25.E.119

REZÜMÉ:

A cikk a hadtudomány egy vitatott részterületével az aszimmetrikus hadviseléssel foglalkozik. Vizsgálja a terrorizmus, valamint a hagyományos, vagy szimmetrikus hadviselés és az aszimmetrikus hadviselés közötti különbségeket. Bemutatja az aszimmetrikus hadviselés jellemzőit.

KULCSSZAVAK:

aszimmetrikus hadviselés; terrorizmus; az aszimmetria dimenziói, szintjei, formái.

Háber, Péter

Asymmetric warfare from a different perspective

ABSTRACT:

The article is about asymmetric warfare, a controversial field of military science. It examines the differences between terrorism, conventional or symmetric warfare and asymmetric warfare. It describes the characteristics of asymmetric warfare.

KEY WORDS:

asymmetric warfare; terrorism; dimensions levels and forms of asymmetry.

Boda Mihály

A katonai vezetés erkölcsi és morális elemei

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.204

REZÜMÉ:

Az alábbiakban probléma-centrikusan megvizsgálom az Euro-ISME (International Society for Military Ethics in Europe) 2015-ös, éves, a „katonai vezetés erkölcsi és morális elemei” témában tartott konferenciáján (Belgrád, 2015. május 10-13.) tárgyalt katonai etikai problémákat. Tekintve a konferencia internacionális jellegét, a vizsgált problémákról kijelenthető, hogy legáltalábbis részét képezik a katonai vezetésre irányuló kortárs katonai etikai vizsgálódások gerincének. Alább a katonai vezetés és az egyszerű parancsolás fogalmának különbségére; a katonai felsővezetői (és politikusi) döntés erkölcsi és morális természetére; illetve a katonai egyéb vezetői döntés erkölcsi és morális természetére koncentrálok.

KULCSSZAVAK:

Euro-ISME; katonai etikai; katonai vezetés

Boda, Mihaly

Ethical and moral elements of military leadership

ABSTRACT:

In this paper I examine the problems of military ethics that emerged on the last annual conference of Euro-ISME (International Society for Military Ethics in Europe) on the subject of "Military leadership" (10-13. May 2015, Belgrade). Regarding the international character of the conference it can be claimed that these problems are at least the elements of the essence of the contemporary inquiry in ethics of military leadership. I mainly deal with problems like the difference between military leadership and commanding simpliciter, the ethical and moral nature of higher military (and political) decisions, and the ethical and moral nature of other military decisions.

KEY WORDS:

Euro-ISME; military ethics; leadership

HUMÁNPOLITIKAI SZAKTEVÉKENYSÉGEK HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

Jobbágy Zoltán

A háború antropológiája: primitív hadviselés, gerilla hadviselés és a szövetséges összhaderőnemi műveletek sikere

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.67

REZÜMÉ:

Az ezredforduló konfliktusai és háborúi, a NATO összhaderőnemi műveletei egyértelműen bebizonyították, hogy kizárólag katonai erő alkalmazásával és fegyverrel nem lehet tartós eredményt elérni. Az antropológia, mint tudomány egyértelműsíti, hogy háborúk mindig egy

adott közösségben, társadalmi folyamatokként zajlanak, amit az egyének, a különböző kis- és nagyközösségek befolyásolnak. Tekintettel az elmúlt 200 év aszimmetrikus konfliktusai eredményeinek összehasonlítása során nyilvánvalóvá vált veszélyes tendenciára, a gyengébb fél tevékenységét egyre inkább átható és egyre könyörtelenebbé váló vallásosságra, a globalizált világban a saját helyét kereső NATO-t képező fejlett országok működési elveinek folyamatos elerőtlenedésére, a technológiai fölény jelentette átmeneti és gyorsan elkopó előny nyilvánvalóvá válására, a háború és a társadalmi folyamatok közötti összefüggés antropológiai alapú vizsgálata kiemelt fontosságú.

KULCSSZAVAK:

primitív; gerilla; háború; társadalom; antropológia.

Jobbágy, Zoltán

Anthropology of War: Primitive Warfare, Guerrilla Warfare and the Success of Allied Joint Operations

ABSTRACT:

Conflicts and wars at the turn of the millennium, and allied joint operations of NATO forces clearly proved that long lasting results cannot be achieved only by the application of military force. Anthropology as a science makes it clear that wars happen in given societies as societal processes and are influenced both by individuals and communities of smaller or greater size. Due to the dangerous tendency that a comparison of the conflicts of the last 200 years reveals, the religious cruelty that the weaker side displays, the weakening internal working mechanisms of the advanced countries that form NATO, and the diminishing nature of technological superiority, it is of utmost importance to analyse the relationship between war and society from an anthropological point of view.

KEY WORDS:

primitive; guerrilla; war; society; anthropology

Németh András

A tehetség gondozás és tudományos utánpótlás-nevelés múltja, jelene és jövője a hadtudományok területén, különös tekintettel a tudományos diákköri mozgalom szerepére I–II.

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.296

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.309

REZÜMÉ:

A katonai pálya, tisztí hivatás számos kihívás elé állítja az ezt az életutat választókat, legalább annyira, mint a tudományos közéletben való megfelelés kényszere az akadémiai pályán tevékenykedőket. A katonai felsőoktatásban a fenti két területen való helytállás és a körülmények folyamatos változása mind az oktatói, mind a hallgatói állomány részéről fokozott erőfeszítést igényel. A hallgatói létszám csökkenésével a lineáris képzésre való áttéréssel az elmúlt évtizedben jelentősen csökkent a tudományos utánpótlás bázisa, ami már középtávon is komoly problémát jelenthet a hadtudományok területén. A közlemény a tisztí alapképzésben résztvevő tehetségek időben történő felismerésének és tudatos felépítésének jelentőségére, a tudományos diákköri mozgalom fejlődésén és a katonák eddig elért eredményeinek bemutatásán

keresztül pedig a tehetséggondozás ezen formájában rejlő lehetőségekre kíván rámutatni a tudományos utánpótlás-nevelés területén.

KULCSSZAVAK:

tehetség, tehetséggondozás, tudományos diákkör, OTDK, hadtudomány

Németh, András

The past, present and future of talent development and nurturing a new generation of scientists in the field of military sciences, focusing on the role of the National Student Research movement I–II.

ABSTRACT:

The military career poses a number of challenges to those who have chosen to become officers as much as the pressure to comply with the standards that the scientific community poses to those who pursue activities in the scientific arena. In military higher education meeting the requirements in both of these areas requires increased effort from both instructors and students. As a result of the decrease in the number of students and the switch to linear training over the past decade the supply of the next generation of scientists has dramatically declined, which may cause serious problems in the field of military sciences even in the medium term. The aim of this article is to highlight the importance of noticing talent among those who attend bachelor's training in military higher education and starting developing it early on. Through the description of the history of the National Student Research movement and the achievements of military personnel so far, it aims to show the potential in this type of talent development.

KEY WORDS:

talent, talent development, National Student Research, Military Science

KATONAI MŰVELETEK MILITARY OPERATIONS

Besenyő János

Gerillaháború Nyugat-Szaharában: Polisario vs. Marokkó és Mauritánia

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.48

REZÜMÉ:

A tanulmány bemutatja egyrészt a nyugat-szaharai Polisario Front, másrészt a Marokkói Királyság, valamint Mauritánia között vívott gerillaháborút, amely a mai napig tanulsággal szolgál a sivatagi felkelés-ellenes (COIN) műveletekhez. Ismertetem egy sikeres gerillaháború megvívásához szükséges tevékenységeket, valamint a hatékony védekezési eljárásokat is. A gerillák elleni műveletekben a marokkói kormányzat egy erődítményrendszerrel, a Nyugat-Szaharában állomásozó egységek átszervezésével és a harc eljárások radikális átalakításával hosszú ideig ható sikereket ért el.

KULCSSZAVAK:

Nyugat-Szahara, Marokkó, Mauritánia, Polisario, saharáviak, gerilla.

Besenyő, János

Guerillawar in Western-Sahara: Polisario vs Morocco and Mauritania

ABSTRACT:

In this article I will introduce the guerilla war fought between the Polisario Front and the Kingdom of Morocco and Mauritania. Even today, this war provides many lessons regarding desert kind of counter-insurgency operations. Besides reviewing the necessary activities for conducting a successful guerilla war, I also delineate the most efficient methods for defending against one, since this is the first operation, where the Moroccans have achieved long-standing results by the construction of a system of Fortifications (Berm), as well as by the restructuring of its tactics and the units stationed in the Western Saharan region.

KEYWORDS:

Western Sahara; Morocco; Mauritania; COIN operation; Polisario; Sahrawi; guerrilla.

Solymos András

Reguláris fegyveres erők elnyomó tevékenysége társadalmi zavargásokkal szemben – néhány gondolat a hadtörténeti példák alapján

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.235

REZÜMÉ:

A szerző azt a sajátos helyzetet vizsgálja, amikor reguláris hadseregek folytatnak fegyveres küzdelmet olyan irreguláris fegyveres erőkkel, amelyek társadalmi-politikai céljaikat fegyveres harc útján kívánják elérni. Napjainkban az aszimmetrikus háborúk problémái azért kerültek előtérbe, mert a katonai pusztító képességek megnövekedésével a totális háború céltalan. Viszont egyes régiókban a meglévő társadalmi, etnikai, vallási ellentétek átmehetnek fegyveres harcra – megfelelő külső támogatás mellett, amelyet viszont a regionális vagy globális nagyhatalmak, politikai erők képesek is biztosítani saját céljaik elérése érdekében. A szerző azokat a feltételeket elemzi, amelyek ilyen sajátos körülmények között lehetővé teszik a reguláris erők sikerét.

KULCSSZAVAK:

hadtörténet; társadalmi nyugtalanság; felkelések elfojtása.

Solymos, Andras

Use of Regular Military Forces for Counter-Insurgencies – Thoughts on the Examples of Military History

ABSTRACT:

The author examines the special situation, when regular armies fight irregular armed forces, that are wishing to achieve political-social aims by arms. Nowadays, the problems of asymmetric wars are in foreground, because the military devastating ability has grown so great, that a full-scale war is aimless. Nevertheless, in some regions the existing social, ethnic, religious conflicts are the possible source of armed fights, if they could receive the needed outside support, from the regional or global great powers, political forces, able to give it – for their own aims. The author analyses the conditions, what are required for the success of regular forces, under these special circumstances.

KEY WORDS:

military history; social unrest; counter-insurgencies.

NEMZETBIZTONSÁG NATIONAL SECURITY

Vida Csaba

A nemzetbiztonsági tevékenység szerepe a társadalomban¹ (Gondolatok arról, hogy miért van szükség nemzetbiztonsági szolgálatokra)

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.221

REZÜMÉ:

A szerző a nemzetbiztonság elméletével kapcsolatos tanulmányában az eddigi kutatási eredményeinek egyes elemeit teszi közzé. A cikkben bemutatja a nemzetbiztonsági szolgálatok funkcióját, amely során bebizonyítja, hogy a szolgálatok hasznos szereplői az ország biztonsági rendszerének. A szolgálatok funkciójának elemzése után meghatározza, hogy a szolgálatok alapvetően két fő feladata van az ország értékeinek védelme és érdekeinek érvényre juttatásának támogatása. A szolgálatok alapvetően egy információ-szolgáltató szervezetek. A tanulmányban megfogalmazza a nemzetbiztonsági szolgálatokkal szembeni követelményeket, valamint megvizsgálja, hogy meddig tart a szolgálatok felelőssége a döntéshozók tájékoztatása során.

KULCSSZAVAK:

nemzetbiztonság elmélete; hírszerzés; nemzetbiztonsági szolgálatok; adatszerzés; elemzés értékelés.

Vida, Csaba

The role of intelligence activities in the society (Thoughts about why we need intelligence agencies)

ABSTRACT:

The Author published the results of his research in the theory of the intelligence studies. He describes the functions of the intelligence agencies, which proved the agencies are useful members in the state's security system. After analysing the functions of the intelligence agency he determines, that the services have basically two main tasks to protect the values of the state and to support the enforcement of state's interests. The services are information-sharing organisations. The study sets out the requirements for intelligence agencies as well as the author examines how deep is the responsibility of services in providing information to decisions makers.

KEY WORDS:

intelligence studies; intelligence; intelligence agencies; information gathering; intelligence analysis.

REND- ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM POLICING AND PROTECTION AGAINST DISASTER

Muhoray Árpád – Teknős László

A HUNOR hivatásos nehéz kutató-mentő mentőszervezet alkalmazásának logisztikai feladatai

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.11

REZÜMÉ:

A XX. század a katasztrófák évszázadaként is ismert. A XXI. században az tapasztalható, hogy a katasztrófák egyre intenzívebben, kiterjedtebben fejtik ki hatásait, nagyobb beavatkozási, reagálási komplexitást követelve. A katasztrófák következményeinek, káros hatásainak felszámolásában egyre nagyobb szerep hárul az önkéntességen alapuló mentőszervezetekre. Jelen cikkben a szerzők kísérletet tesznek arra, hogy az önkéntes mentőszervezeteken belül a HUNOR hivatásos mentőszervezet jelentőségére felhívják a figyelmet, alkalmazásának logisztikai feladatait elemezve, a logisztikai támogató rendszerének kutatása mentén.

KULCSSZAVAK:

ENSZ INSARAG; nemzeti minősítés; HUNOR mentőszervezet; alkalmazás logisztikai feladatai; katasztrófavédelem.

Muhoray, Árpád – Teknős, László

Logistic tasks of the operation of HUNOR professional heavy urban search and rescue team

ABSTRACT:

The twentieth century is known for being the century of disasters. In the twenty-first century disasters are proved to be more and more intense, their effects reach farther, and they demand more complex interventions. Voluntary rescue teams have in the mitigation of the consequences of disasters greater and greater importance. In this article the authors attempt to draw attention to the significance of HUNOR professional rescue team within voluntary rescue team's organisations by analysing the logistic tasks of its operation and exploring its logistics support system.

KEY WORDS:

UN INSARAG; National Classification; HUNOR rescue team; logistic tasks of the operation; disaster management.

Fórizs Sándor

Az államhatár műszaki megerősítésének kezdete 1948-ban

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.101

REZÜMÉ:

A Magyar Honvéd Határőrség 1947 végétől törekedett az államhatár műszaki megerősítésére. A cikk e kezdeményezés körülményeit és a munkálatok megindítását mutatja be. Betekintést nyerhetünk az alkalmazott munkamódszerekbe, a kapcsolódó jogszabályokba és a határőrség

vezetésének egyéb elképzeléseibe. Az olvasó megismerheti az államhatár melletti 50 méteres területsáv megtisztításának körülményeit Ausztria és Jugoszlávia irányában.

KULCSSZAVAK:

államhatár; csempészet; határsáv; Államvédelmi Hatóság.

Fórizs, Sándor

The early period of the technical reinforcement of the state border in 1948

ABSTRACT:

The Border Guard of the Hungarian Defence Force made efforts to reinforce the state border with technical equipment from the end of 1947. The study presents the circumstances of the initiative and the beginnings of this work. It gives us an insight into the applied working methods, the related legislation and the other concepts of the leadership of the Border Guard. The reader can learn about the conditions under which the 50-metre zone along the state border with Austria and Yugoslavia was cleared.

KEY WORDS:

state border; smuggling; mobile border force; Hungarian State Protection Authority.

Gaál Gyula – Molnár Katalin

A biztonságos, élhető közösség védernyője

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.111

REZÜMÉ:

A tanulmány egy közösségi biztonsági modellt mutat be, amelynek deklarált célja a biztonságosabb, élhetőbb közösségek kialakítása.

KULCSSZAVAK:

Közösség; biztonság; modell; rendőrség.

Gaál, Gyula – Molnár, Katalin

The shield of the safe, liveable community

ABSTRACT:

The study presents a public security model, with the declared aim of creating safer, more liveable communities.

KEY WORDS:

Public; security; model; police.

Antal Örs – Hornyacsek Júlia

Az árvízmentesítés létesítményeinek szerepe az árvízkárok megelőzésében

DOI 10.17047/HADTUD.2015.25.E.249

REZÜMÉ:

Hazánk egyik legmeghatározóbb veszélyeztető természeti jelensége az árvíz. Az azzal járó károk jelentős terhet rónak a lakosságra és a védelemgazdaságra egyaránt. A szakemberek és a tudományos kutatást folytatók egyaránt törekszenek olyan eljárások kialakítására, amelyek a kialakulás lehetőségét és a károk mértékét csökkenthetik. Erre napjainkban főként az árvízmentesítés egyes lehetőségeinek fejlesztését célzó programok folynak. Alkalmazásuk – elsősorban az alkalmazási tapasztalat hiányában – számos kockázatot rejthet magában. Jelen tanulmányban a szerzők átfogó elemzést végeznek a hazánkban elterjedt és az árvízkárok megelőzését célzó létesítményekről, összehasonlítási alapot adva az előnyökhátrányok elemzésére, valamint a biztonságos és hatékony alkalmazás irányába mutató további lehetőségek kialakítására.

KULCSSZAVAK:

árvíz; megelőzés; kockázat.

Antal, Örs – Hornyacsek, Júlia

The role of facilities of flood relief in the prevention of flood damages

ABSTRACT:

The most relevant threatening natural phenomenon in Hungary is the flood causing significant burden to the population and economy of protection. Professionals and scientists strive to establish new treatments and provisions that are able to mitigate the possibility of formation and extent of the damages. Nowadays, mostly flood relief programs are underway in order to develop the possibilities of prevention. Due to the lack of experience of application, the usage of these solutions may include risks and questions. In this study the authors provide comprehensive assessment about the flood relief solutions spread in Hungary giving benchmark for the analysis of the advantages, disadvantages and further possibilities aiming the enhancement of safe and efficient application.

KEYWORDS:

flood; prevention, risk.

VÉDELEM-GAZDASÁG
DEFENCE ECONOMY

Cservényi Dóra

Ökoszisztéma – a logisztika rendszerelvű evolúciós megközelítése

DOI: 10.17047/HADTUD.2015.25.E.152

REZÜMÉ:

A tanulmány rendszerszervezési problémakörökön keresztül vizsgálja a logisztikai rendszer elmei, valamint a logisztikai hálózatba kapcsolt elemek együttműködését, rávilágítva a kibővített logisztikai értéklánc – mint ökoszisztéma – lehetséges rendszerszervezési vetületeire.

KULCSSZAVAK:

ökoszisztéma; ellátási lánc menedzsment; katonai logisztikai rendszer; kontrolling, változáskezelés.

Cservényi, Dóra

Ecosystem – The system-oriented evolutionary approach of logistics

ABSTRACT:

The study examines the cooperation between the elements of the logistics system and the logistics network through analytical system organization, and highlighting the possible system organizational aspects of the expanded logistics value chain – as an ecosystem.

KEY WORDS:

Ecosystem; supply chain management; military logistics system; controlling; change management model.